

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8—
Fél évre. . . „ 4—
Negyed évre. „ 2—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

ELVBARÁTAINKHOZ! Kérjük kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytőzsdékben, fodrásznál követeljék az „ÚJ ÉLET“-et, mely kiváló, társad. és ismeretterjesztő lap.

Felvirrad.

A ráncszakadt világháborúból nemcsak hadseregünk veszi ki dicsőséges részét, hanem az egész társadalom is. Azonban különös elismerést érdemelnek a nagyobb városok, amelyek egyuttal kórházai is harcra képtelenné vált katonáinknak. Amely hősiességgel küzdenek véreink a harcmezőn a győzelemért, melyre ügyünk szent igazsága hevíti őket, ép olyan lankadatlan buzgalommal járnak elől a magyar városok a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatása, a gyermekvédelem, a hadbavonultak téliruházattal való ellátása, a kórházak felszerelése, elesett hőseink özvegyeinek és árváinak a segítése terén.

Ezek a városok a rájuk nehezedő, nemes feladatot olyan lelkesedéssel oldják meg, amelyre alig van példa a világtörténelemben. A mozgósítás kihirdetése alkalmával első gondjuk volt a városoknak, hogy a hadbavonultak kereső nélkül maradt családtagjainak a megélhetését biztosítsák. Minden város a szükséghez mérten szavazta meg a segítséget, amelyek hozzávetőlegesen, legalább 1—2 millióra rugtak; azonkívül

megindult a társadalmi gyűjtés, mely ismét milliókat hozott össze; a gyermekek segítésére felállították a napközi otthonokat, melyek szintén nagy költségekkel járnak. Mozgalom indult meg a kórházaknak vánkossokkal, fehérneműekkel, a hadbavonult katonák téli felszereléssel való ellátására, ami szintén több millió költség viselését jelenti. Majd az „aranyat vasért“-mozgalom, ami szintén több ezer ember, család szeméből vart hivatva felszárítani a könnyet.

A városoknak ez az áldozatkészsége soha el nem muló elismerést biztosít nekik, de hálakönyveket fakaszt szemükből az önkéntes betegápolók nagy seregének mesebe illő buzgósága, hogy fáradságot nem ismerve, éjt-napot együttesnek katonáink odaadó ápolásában.

Lehetetlen továbbá nem méltányolni a magyar városoknak azt az összeforrását, mely a hadikölcsön jegyzésében megnyilvánult. Nem kellett a város lakosságát buzdítani a haza iránt való szent kötelességének a teljesítésére. Tehetsége szerint mindenki részt vett a jegyzésben, hogy biztosítsa a hadviseléshez okvetlenül szükséges anyagi erőt s vele igaz ügyünk végleges győzelmét.

Mi lenne az édes hazánkra nehezedő háborúval, ha a magyar városok föl nem fognák nemes hivatásukat? Bizonyára gázszos vég. A városok kulturlakossága azonban tudatában van annak, hogy ez a háború kikerülhetetlen volt, hogy előbb-utóbb, de rövid idő alatt be kellett volna következnie,

jobb tehát, ha minél előbb leszámolunk létünkre törő ellenségeinkkel, mintsemhogy, a folytonos fegyverkezés következtében, békében pusztuljunk el.

Évek óta nyögött nemzetünk a bizonytalanság sulya alatt. Ez a bizonytalanság pangásra kényszerítette az ipart, a kereskedelmet, megölt minden vállalkozási kedvet s végső veszedelemmel fenyegette a virágzásnak indult magyar városokat.

A háboru után fel fog virradni a nap a magyar városokra. Életerük hatalmasan fog lüktetni s helyreépítik mindazt, amit abba kellett hagyniok, megvalósíthatják mindazt, amibe, a bizonytalan jövő miatt, bele nem foghattak. A városokat minden téren erősíteni kell, mert ők alkotják az állami élet eleven pilléreit. Azokat a városokat, amelyeknek megfelelő kulturájuk, ipari és kereskedelmi fejlettségük van, amennyire lehet önállósítanunk kell s le kell venni a vállukról minden olyan terhet, melyeket állami feladatok teljesítésével viselnek.

Addig is tegye meg minden város, töle telhetően, mindazt, amit a haza szent ügye csak megkíván s amire kulturája praedestínálja. S ha Istenben való mélységes hitünk mostani borzalmas telünkre napfényes, balzsamos tavaszt hoz, bizó reménnyel várjuk, hogy édes hazánkra s így a magyar városokra is felvirrad.

▼▼▼

Szegényeket gondozó szt. Vince-egyesület.

Irta: Máti Imre.

A 17. század elején, mikor a 30 éves háboru mérhetetlen rombolásaival elseperti kezdé azon dicső műveket, melyeket az eléggé nem becsülhető keresztény középkor a tudomány és művészet terén létesített, midőn a 16. században az ugynevezett vallásújítás mérges gyümölcsei Európának ölébe hullottak, Franciaországban paulai szt. Vince, Chatillon les Dombes község plebános a felebaráti szeretet testvérületét alapította, hogy általa kerülete szegényeit segélyezhesse.

Husz év alatt 50 millió frank segélyt osztott ki az országban elterjedt ily egyesületek útján a szegények között. Látjuk tehát, hogy a katolikus egyház, mint az isteni és felebaráti szeretet letéteményese és mindenkor gondos ápolója, a szabadkőmives intézmények megalapítása előtt és nélküle is gondozta a szegényeket, s hogy annak a kereszténynek, aki a szegényeket gondozni akarja, nem kell szabadkőmivesnek lennie, sokkal nemesebben gyakorolhatja azt mint vallásos keresztény.

Szt. Vince érdemei előtt a felebaráti szeretet gyakorlása terén még a legelvadul-

tabb hitetlen nagyságok is kénytelenek voltak meghajolni s nagyszerű szobra ma is ott áll a Pantheon előtt.

Az irgalmasság lelki és testi cselekedeteink gyakorlására alapította szt. Vince a mainap is híres Lázáristák és irgalmas nővérek rendjét.

A Lázáristák rendje, a melynek nálunk Budapesten és Piliscsabán (Pestm.) vannak rendházai, a belföldi és külföldi missiókban munkálkodik a lelkek üdvén, az irgalmas nővérek pedig a kórházakban és árvaházakban működnek a testi nyomor enyhítésén,

Szt. Vince szelleme a 19-ik században új ágat hajtott Ozanam Antal Frigyes személyében. Ő nem volt a budapesti Gallilei (szabadkőmives) kör tagja, hanem 1830-ban a híres párizsi egyetemnek, Sorbonne-nak hallgatója,

Jellemes, vallásos férfiu volt s egyetemi évei alatt elég alkalma nyílt a francia főváros szegényebb negyedeiben a nyomornak lelketépő jeleneteit látni. Szent Vince példáján felbuzdulva nyolc egyetemi hallgatót nyert meg a célnak, hogy a szegények testi és lelki gyámolítására maguk között egyletet alakítsanak, ami 1888-ban meg is történt. A működés módozataira nézve megállapították, hogy a szegényeket lakásaikon felkeresik,

a nyomort a helyszinén kítapasztalván, az anyagi segélyt nekik kiosztják, jó tanácsot adnak nekik, vigasztalják és szükség esetén vallásoktatásban is részesítik őket. Az egyesület védőszentjévé szt. Vincét választották.

Ez az ifju egyesület első éveiben is önmegadóztatásból és kegyes adományok gyűjtéséből sok könnyet szárított és sok nyomort enyhített. Ozanam később egyetemi tanár lett, de mint ilyen is pártfogolta az ő alkotását. Sajnos, a fiatalon, 40 éves korában 1841-ben meghalt.

Ozanam műve nem szállt vele a sirba, hanem működésének kitünő eredményeinél fogva Franciaország határait átlépve mint a keresztény szeretet nemes gyümölcse, elterjedt egész Európában. Hazánkban is több helyütt alapították szt. Vince egyesületet; így pl. Budapesten, Győrött, Pécsen, Szombathelyen, Sopronban stb.

Sopronban a szt. Vince egyesület 7 társával Hummel a szt. György káptalan káplánja 1861-ben január 18-án alapította. Az akkori győri püspök az alapítást ugyanazon évi március 7-én jóváhagyta.

Az egyesületnek, mely már 50 éven tul szakadatlanul munkálkodik a szegények segélyezésén, alapító tagjai a következők: 1. Hummel káplán, 2. Frey lelkiigazgató az

Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám.

Egy fényesen sikerült háborus estély.

A soproni Frankenburg Irodalmi Kör által rendezett estélyek keretét ez a felolvasó-délután bizonyára messze túlszárnyalja. Nem is csoda: oly kiváló erők, ország-, világszerte elismert művészek szerepeltek a tárgysorozaton, hogy azoknak föllépte is már a sikert előre biztosította. És Sopron város közönsége azt a nagy műelvezetet, melyben a megyeház nagytermében február 1-én részesült, mint ezzel a világháborúval kapcsolatos örök emléket, míg él, nem is fogja elfeledni sohasem.

Már d. u. 6 óra előtt észleltük, hogy az est sikere fenomenális lesz. Vármegeházaunk lépcsőcsarnokát, folyósóját is már ekkor oly sűrű méhraj gyanánt lepte el városunk legelőkelőbb közönsége, hogy a szereplőkre ez a nagy, fényes látogatottság is bizonyára felvillanyzóan hathatott. Pont hat órakor a nagy közgyűlési terem, amint azt előre megjósoltuk, már zsúfolásig megtelt.

Nagy, ünnepi csöndben lépett az emelvényre Giesswein Sándor dr. pápai prelátus, országgyűlési képviselő, a nemzetközi interparlamentáris konferencia tagja, a Békeegyesület Elnöke, hogy a „Jövő reményeségei“ címen megtartsa nagy, hatalmas szabad előadását. Hogy a világhírű sociológusnak gyönyörű, tudományos fejtegetéseiben mily igaz, megkapó eszmék rejlettek, azokból milyen, a világot átkaroló, napfényben ragyogó, szép főnséges gondolatok sugárzottak elő és hogy azok a hallgató közönségre is mily óriási hatást gyakoroltak, azt szükségtelen eszetelni, elképzelheti mindaz, aki Giesswein beszédeit már hallhatta, vagy tudósunknak gyönyörű, hatalmas, tudományos készültséggel megírt értekezéseit olvashatta. Beszédét az igaz tetszés megnyilvánulásaképpen, nem egyszer hatalmas tapsvihar szakította félbe. Végzetlenül sajnáljuk, hogy ezt a szép remek beszédét, nem az országos nevű előadó, sem a mi hibánkból kifolyóan, katolikus lapunkban ezuttal nem közölhetjük, de már előre jelezzük, hogy szerkesztőségünknek

kérelmére birjuk már a nagynevű tudós azon kegyes ígérését, hogy a beszédet kézirat után lapunk jövő számában már mi is hozzhatjuk.

Tüneményes hatást ért el Cz. P a u l a y Erzsébet úrnő, a budapesti Nemzeti Színház művésznője többszörös szavalata is, mellyel a hallgatóságot nagy könnyűséggel mindig magával ragadta. Maga a művésznő szép megjelenése is már a siker előjátéka. Mennyire fokozódott még az, amikor tisztán csengő, szép művészi előadását hallhattuk. Költemények címe alá foglalta költőinknek szép alkalmi, háborusztülte termékeit. Peterdi Andor: „Katonák“, Tóth László: „Matrózsapkák“, Ernő Tamás: „Egy jelenet“, Farkas Imre: „Az angolok“ s „A haláltánc“ című költeményeit, majd Herczeg Ferencnek egy monológját szavalta egyre fokozódó hatással. Mindegyik költemény teljes sikert eredményezett. Különösen a „Katonák“ s „Angolok“-at ostorozó költemények tetszettek a legjobban. Szünni nem akaró taps honorálta valamennyi szavaltát. Boldog lehet az a szerző, akinek alkotását ily elsőrangú, nagy művésznő interpretálja; a holt anyagba is életet lehel; fölléptét biztos siker koronázza.

Mohr Jenő zongoraművész neve sem ismeretlen a zeneirodalomban. Bejárta már a félvilágot, Németországot, Amerikát, Canadát, mindenütt zajos sikert elérve. Nálunk is úgy a laikus, mint a zenét kedvelő közönség nagy elragadtatással hallgatta a művész elsőrangú, gyönyörű játékát. Óriási technikája különösen Liszt Ferenc: magyar rohamindulójában érvényesült. Ily lelkes indulóra az oroszok ellen nagy könnyűséggel tudna bénát, aggot is rohamba ragadni. Trenetikus tapsvihar zárta be a szép, művészi zongora játékot s az estélyt, — melynek kiváló rendezéseért kell, hogy Östör József dr., a Frankenburg Irodalmi Kör agilis elnöke előtt is megajtsuk elismerésünk zászlaját. Megilleti az igaz elismerés Dr. Östör Józsefet már azért is, mert amióta ő a Frankenburg Irodalmi Körnek az elnöke, annak a nivóját igazán magas színvonalra emelte. Ugyanis előkelő

összeköttetései révén is sikerült neki mindig a fővárosnak kapacitásait, művészi tehetségekkel megáldott oly kiváló erőit szerepeltetnie, hogy városunk közönségének mindenkor, különösen ezen alkalommal örökké feledhetetlen műelvezetben volt része.

—öi.

A világháború.

10.805 orosz fogoly a Kárpátokban.

Hivatalos jelentés január 30-án: Az egy hét óta tartó nehéz hadműveletekben a csapatok a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére a legnagyobb kitartással és szívósággal harcoltak, az összes terepnehézségeket többnyire magas hóban leküzdötték és ezzel nagy eredményeket értek el. Az ellenségnek összesen tizezer emberét elfogtunk és hat géppuskát zsákmányoltunk utóbb pedig a lupkovi nyeregtől nyugatra újabb orosz támadásokat visszautasítottunk. Az erdős hegyekben lefolyt ütközetben az ellenség öt tisztjét és 800 emberét elfogtuk, két ágyut és két gépfegyvert zsákmányoltunk.

Elfoglaltuk a galíciai Wyszkowot.

Február 2. A toronyai vonalon folytonosan üldözve az oroszokat elfoglaltuk Wyszkow és Ludvikovka galíciai községet. Az oroszok fejvesztett menekülését megnehezíti a méternél magasabb hó. A meredek hegyoldalakon valósággal tehetetlenek és visszavonulásuk óriási veszteségekkel jár. Wyszkownál az oroszok két ágyut hagytak hátra. Katonáink százával kísérik visszafelé az elcsigázott orosz foglyokat. Hatóságaink az egész vonalon visszatértek helyükre.

orsolyitáknál, 3. Aistleitner tanító, 4. Hahnenkamp tanító, 5. Printz könyvkötő, 6. Bosch házbirtokos, 7. Schrems kárpitos, 8. Wagner rövidárus.

E kis társaság nagy igyekezettel fogott hozzá feladatának teljesítéséhez. Gyűjtő-ivekkel felszerelve körutra indultak pártoló tagok szerzésére, akik azután évről-évre fizettek tetszés szerinti összeget az egyleti pénztárba.

Az egyleti jegyzőkönyv-gyűjtemény tanuskodása szerint igyekezetüknek örvendetes eredményei voltak. Ugyanis a hatvanas években Sopronban több magyar főnemesi család lakott: gróf Széchenyi, Zichy, Csáky, Pallavicini, Bolza, gróf Segür családok. Ezek havonta 1—3 forinttal segélyezték az egyletet. Gróf Széchenyi Pál mint az egylet működő tagja havonta 25 forinttal járult a segélyezéshez. Az egyletet a káptalan tagjai állandóan támogatták és a város polgárai között is mindig találkoztak irgalmas lelkek. Egyesek végrendeletükben is megemlékeztek az egyletről. Így Bomler 500 forintot, Schwarz Antal 500 forintot, Kár 100 forintot, Grohmann 200 koronát, Regenhart 50 koronát hagyományoztak. Az egyletet Nagys. Páder Rezső ur, az egylet diszelnöke évről-évre 400 koronával ajándékozta meg, a győri püspök évente küld kisebb segélyt, legújabbán pedig herceg Esterházy Miklós évi 200 koronával lépett a jótévedők sorába.

Ezen bevételek mellett az egylet is messze kiterjesztette jótékonyosságát. Az egylet hozta Sopronba 1863-ban a legszentebb Megváltóról nevezett irgalmas nővéreket és utiköltségül 200 forintot utalványozott. Gondoskodott házuk berendezéséről; az óvoda fenntartására 50 forintot adott, beszerezte a tűzelőfát és a karácsonyi aján-

dékokra pénzsegélyt nyújtott. A nevelőintézetben 1863—1865-ig elhelyezett 20 gyermeket és azokért havonta 120 forintot fizetett, a nővéreket pedig havonta 50 forinttal segélyezte. Köztudomású dolog, hogy az irgalmas nővérek ezen háza azóta auyaházzá fejlődött s jelenleg a keresztény felebaráti szeretet irgalmassági cselekedeteit nemcsak az országban ötven intézményeiben gyakorolja, hanem Amerikába kivándorolt honfitársai között is. Tehát a soproni Szent-Vince-egyesület már csak azáltal is, hogy az irgalmas nővéreket Sopronba hozta, Sopron városát és közönségét hála kötelezte és több jótékonyt is gyakorolt, mint a soproni szabadkőműves páholy összes adakozásaival.

Az egyesület rendes bevételi forrásai közé tartoznak még: az egyleti persely, amelybe az egylet működő tagjai a heti gyűléseiken adják tetszés szerinti járulékaikat, továbbá az egyes kereskedőknél: Hertl, Müller Ferenc, P. Müller, Varga, Steiner, Remesberger, Ribarits, kereskedő cégeknél kifüggesztett gyűjtőperselyek, a melyekből kisebb-nagyobb összegek folynak be, a melyekért úgy az illető uraknak, valamint az ismeretlen adakozóknak az egylet működő tagjai és a segélyezett szegények ez uton is hálás köszönetet mondunk.

Csak a város vezetősége igyekszik magát egy régen kitalált ürügy hangoztatásával: „ez felekezeti ügy“ a mi szegényeink segélyezésétől távol tartani.

Az egylet működésének ideje alatt októberről egészen március hó végéig a szegények, akiknek száma 110-re emelkedett, minden héten kenyert, fát és fűszer-árakat kapnak. Ez az úgynevezett rendes segélyezés, amelyet a működő tagok a heti gyűlés

megbízásából személyesen juttatnak a szegényekhez, a mihez a látogatásnak, vigasztalásnak, utbaigazitásnak, jó tanácsnak lelki alamizsnája is járul. Az egyesület számos esetben szegény gyerekeket felruházott, megfizette egyeseknek a lakbér-hátralékot, a temetkezési költségeket, egyes családoknak a népkonyhán ebédeket rendelt, szegény deákoknak könyveket vásárolt, kisebb pénzsegélyeket adott, több szegény házaspárt a városi szegényápoldába juttatott; a foház lakóiról sem feledkezett meg, amennyiben azokat imádságos könyvekkel látta el. Újabbban fehérvasárnapon a szegényebb első áldozó gyermekeket reggelivel vendégeli meg.

Az egyesület vezetősége, tisztviselői és működő tagjai semmiféle tiszteletdíjban nem részesülnek, az összes adományok az utolsó fillérig a szegények kezeibe jutnak. Ők az Úr Jézustól várják majd jutalmukat.

Tekintve a szegénység terjedését, kívánatos volna, hogy a soproni vagyonosabb közönség nagyobb mérvben támogatón a Szent-Vince-egyesületet. Az Úr Jézus mondotta: „amit ezek közül a legcsekélyebbnek tettetek, nekem tettétek“. Tehát Tőle várhatják a biztos jutalmat. A kegyes adományok akár az egyesület igazgatójához, főt. Feichtinger Mátyás urhoz, vagy az „Új Élet“ szerkesztőségéhez juttathatók, amely azokat szívesen eljuttatja az illetékes helyre.

Adja a jó Isten, hogy e sorok rövidesen megismertetvén a soproni Szent-Vince-egyesület multját és működését, új barátokat és támogatókat szerezzenek neki. Az egylet e háborus időben is testvéri szeretettel gondozza az elhagyatott szegényeket.

Ismételjük az Úr Jézus fenséges ígérését: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek!“

Repülőgépeink bombázták Cetinjét.

Amsterdam, február 2. A párisi Figaro Cetinjéből érkező távirata jelenti, hogy osztrák és magyar repülőgépek múlt hó 28-án sikerrel bombázták Montenegró fővárosát. H. S.

Repülőgépek Belgrád fölött.

Zimony, jan. 31. Katonai aviatikusaink az utolsó hetekben gyakran végeztek felderítő utakat Belgrád felett. A múlt héten alig múlt nap, hogy egy-egy repülőgépünk fel ne szállt volna Szerbia fölé. Mivel az utolsó napokban a belgrádi lapok már élcelődni kezdtek a „svába“ pilótákkal szemben, aviatikusaink erre azzal felelték, hogy most már bombákat is vittek magukkal, amelyeket a kaszárnyákra és más katonai épületekre dobtak. A szerbeket nagyon megrémítette ez a támadás és most már, ha megjelennek Belgrád felett, a szerbek elfelejtik az olcsó élceket.

A szerbek az új offenzíváról.

Rotterdam, febr. 2. Londonból táviratozzák: A „Daily Telegraph“ athéni tudósítója közli, hogy a szerb hivatalos körökben az a meggyőződés érlelődött meg, hogy Ausztria-Magyarország újabb offenzívája nem fog nagyobb arányokat ölteni.

Harc Ostende visszafoglalásáért.

A Tyd jelenti, hogy a németek és a franciák között a tengerparton ismét rendkívüli hevességű harcok vannak folyamatban. A hadiszerecse változó. Hol a németek foglalnak el néhány lövészárkot, hol a franciák. Január utolsó napján Lombartzyde és Nieuport között a franciák rendkívül heves ágyutűzzel támadták a németek Nieuporttól balra lévő hadállásait és háromszoros roham után az egyik árkot el is foglalták.

A Tyd szerint a francia és angol sereg célja Ostende visszaszerzése. Ezért kezdenek ezen a helyen újból és újból heves támadást a németek hadállásai ellen.

A németek viszont Labassée körül fejtenek ki nagy tevékenységet. Folyton újabb erősítéseket vonnak össze és különösen nehéz űtegeket vontatnak fel, hogy ezen a helyen előnyöket szervezhessenek.

Újabb angol csapatszállítások.

Angliából észak-franciaországi kikötőkbe ismét több hajó érkezett ujoncokkal és hadianyaggal.

A Szezei-csatornát ismét megnyitották.

A Szezei-csatorna társaság hivatalosan közli, hogy a csatornát a hajózás részére ismét megnyitotta. Az áthajózás azonban csak nappal történhetik és csak a katonai hatóságok által a hajók biztonsága érdekében előírt rendszabályok szigorú szemmel-tartásával.

Bülow római missziójának sikere.

Amsterdam, február 2. Rómából azt a távirati értesülést kapja a Telegraaph, hogy Bülownak, a volt német birodalmi kancellárnak római missziója sikerrel járt. H. S.

Hirek.

Uj apát. A hivatalos lap közli, hogy a király a vallás- és közoktatásügyi magyar miniszter előterjesztésére Erdősi Károly esztergomi főegyházmegyei áldozárnak, a Szent István-Társulat vezérigazgatójának a Szent Mihály arkangyalról nevezett Buda melletti Boldogságos Szűz Mária-szigeti címzetes apátságot adományozta.

A 76-os gyalogezred új parancsnoka. A vitéz 76-osok új ezredparancsnokot kaptak. Az új ezredparancsnok Watterich Frigyes, a Trebinjében állomásozó 8. ezred ezredese lesz. Ugyanitt említjük, hogy Boerint, a 76-osok eddigi parancsnokát, dandárparancsnokká léptették elő.

Állami iskolai gondnokságok. Baán Endre dr. főispán a nagymartoni áll. iskola gondnokságának elnökévé Köppl Károly apát-plebánost, tagjai Schwertner Lajos jegyzőt, Bauer Antal kereskedőt és Jakubovics Károly kir. járásbírózt nevezte ki; a kishársfalvai áll. iskola gondnokságának elnökévé Fennesz János sopronszentmártoni esperes-plebánost, tagjaivá Hafenscher János és Grádwohl József kishársfalvi gazdákat nevezte ki.

Vilmos császár — Győr városához.

Győrből jelentik: Németország bécsi nagykövete, Tschirschky gróf a következő átiratot küldte Győr város tanácsához:

„A berlini osztrák-magyar követség útján legmagasabb helyen tudomást szereztek Győr szab. kir. város közgyűlésének azon határozatáról, mellyel a város legszébb utcáját „Vilmos császár-ut“-nak nevezték el. Öfelsége, a császár és király, az én legkegyelmesebb uram, megörvendeztetve ezen hű szövetségi érzésről tanuskodó határozat által, Győr szab. kir. város közgyűlésének meleg köszönetét küldi. Tschirschky császári német követ.“

Pártoljuk a Vöröskereszt Egyesületet. Baán Endre dr. főispán és Fertsák Jenő főjegyzőnek a Vöröskereszt helyi választmánya nevében kiadott fölhívása, a közönség körében lelkes visszhangra talált. Tömegesen irták alá a belépési nyilatkozatot, különösen tisztviselői körökben. Reméljük, hogy a taglétszám több százzal gyarapodni fog. Ki aláírja, nemesen s hazafiasan cselekszik.

Lesz már kenyérünk. Töpler Kálmán dr. polgármester, amint azt már jeleztük, a pékeket és lisztkereskedőket értekezletre hívta össze, mely alkalommal közölte, hogy a kormány lehetővé tette, hogy a város félévi kenyérszükséglete kielégíttessék: 14.000 q. gabonát bocsát rendelkezésre. A lisztet a csornai malomban fogják őrlni. A polgármester bejelentését általános örömmel fogadták a megjelentek. Az értekezleten megjelentek közül Heiszler J. M. pékmester mondott a kormány részéről megnyilvánult jóindulatért köszönetet és különösen azért a készséges közbenjárásért mondott köszönetet, mely a főispán és a polgármester részéről a kérdés eredményes megoldása körül megnyilvánult. Heiszler szerint helyesebb volna, ha lisztőrlést decentralizálnák, illetve az őrléssel négy malmot: a csornait, kapuvárit, győrit és köszegit biznák meg. Végül felhívta a figyelmet arra is, hogy helyes dolgot mivélne az értekezlet, ha felirna a kormányhoz avégből, hogy az rendelje el a nullás liszt gyártásának beszüntetését, hogy így a főzéshez való liszt minősége megjavíttassék. Bolgár Ignác felszólalása után, ki beszédében azt tendálta, hogy a kormány részéről kilátásba helyezett gabonamennyiség csak Sopron város közönségének szükségleteit elégítse ki, az értekezlet elhatározta, hogy a rendelkezésre bocsátandó liszt őrlése négy malom között osztassék szét és hogy egy kilenc tagú bizottság bizassék meg az egész lisztügy intézésével. Nagy érdeklődés-

sel várjuk az ügynek folytatólagos lebonyolítását. Reméljük, hogy a tett lépések sikert eredményeznek.

A tanítókat nem mentik fel a hadiszolgálat alól. Másfél hónappal ezelőtt a kultuszminiszter rendeletben felszólította az elemi iskolák igazgatóságait, hogy terjesszék fel azoknak a tanítóknak a névsorát, akiknek felmentése okvetlenül szükséges, mert ezek hiányában fennakadna a népoktatás. A kultuszminiszter ez irányban tanácskozást is folytatott a honvédelmi és hadügyminiszterrel, amelynek eredményeképpen arról értesítette most az igazgatóságokat, hogy nem menthet fel senkit, még az iskolaigazgatókat sem. Az igazgatókhoz intézett leiratában a kultuszminiszter figyelmezteti a tanítókat, hogy vonuljanak be a rendes időben csapattesteikhez. Németországban sem mentették fel a tanítókat a katonai szolgálat alól s ott most negyvenezerhatszáz tanító teljesít egy kimutatás szerint hadiszolgálatot.

Madarász József halála. Madarász József a sárkereszturi kerület képviselője e hó 1-én délután Budapesten 101 éves korában elhunyt. Madarász a függetlenségi eszmék alkuvást nem ismerő képviselője volt, mintegy háromnegyed száz éve képviselte a sárkereszturi kerületet. Az agg képviselő nyelvünk védelméért is sokat tett. A tiszta magyarság nagy előharcosa volt. Tagja volt az 1848. országgyűlésnek és követte a kormányt Debrecenbe is. A szabadságharc lezajlása után Kufsteinba került és ott 1856-ig volt fogva.

Gyilkosság. Rehberger Mórné, szárföldi kereskedő nejét, este fél 8 órakor a konyhaablakon át ismeretlen tettes ágyonlőtte. A vizsgálat folyik.

Vizbefult öreg ember. Füzi Katona Gáspár 66 éves himodi lakos még november hóban eltűnt hazulról. Holttestét most találták meg a Répcében. Az öreg éjjel egyedül ment haza a szomszéd faluból, egy kissé jókedvben lehetett s így történt a szerencsétlenség.

Nikotinmentes osztrák szivarok. Az osztrák dohányjövédék legközelebb a hat leginkább kelendő szivarfajtából nikotinmentes szivarokat fog előállítani és forgalomba hozni. Új eljárás ez, amely nem abból áll, hogy a kész szivarokat mentesítik a nikotintartalomtól, hanem már nikotinmentesen gyártják.

SZINHÁZ.

Nap-nap után szebbnél-szebb előadások perdülnek le szemünk előtt. Még a rossz-májú kritikus sem mondhatja, hogy nem volt kellő műélvezetben része. Egyik nap a kifogástalan játék, a szép ének, másnap pedig egy új erőnek a felbukkanása ragadja meg a hallgatóság figyelmét. **A kis gróf** előadása alkalmával, bár kis szerepben, Kerényi Adél fölléptével szép, iskolázott hangja ragadta a közönséget sok, lelkes tapsra. Új erő, előttünk szeretnők már nagyobb szerepben látni. Rozsi szerepét, Hegyi Lili részéről történt jóindulatu megegyezése folytán Hegyi helyett Budai Ilonka játszotta ügyesen, nagy kedvességgel. Borbély Sándor, mint gróf, Sugár pedig mint fia, helyesen változatos alakítást nyújtottak. Éndrődi a színigazgató mókái szintén, különösen az álló s a kerzati közönségnek nagyon tetszettek. Pásztor mintszekerész-önkéntes kedves volt. A többiek is mindent elkövettek, hogy ezen előadás sikerüljön, mely játék alkalmával Remete Géza rendezőnek ügyes keze nyomát jól-esően már észleltük.

Vasárnap a színpadról üde, tiszta levegő csapott felénk. Szigligeti **Cigány**-ában különösen Szabó Ferencné és Remete Géza remekeltek. Az igazgatóné a cigány-

leányt s utóbbi az öreg Zsiga cigányt oly hűséggel utánozta s oly igaz, megindító volt mindkettőnek a játéka, hogy szemünkbe nem egyszer önkénytelenül könnyek töltek. Az igazgatóné a kut regéjétől kezdve, a megörülés pillanatát ábrázolva, igaz művészetének tetőpontján állott. Ettől kezdve mindig alakítása oly szép, oly kiváló volt, hogy legelsőbbrendű drámai színésznőnek bizonyult. Szép organuma és mélységes, szívől fakadt játéka egyaránt művészi tehetségének szárnyakat adnak. — Kiváló partnere akadt Remete Gézában, akinek élethű játéka nézve föntieken kívül csak annyit jegyzünk meg, hogy alakításával bármelyik fővárosi színpadon is zajos sikert ért volna. Ezen alkalommal ismertünk meg egy újabb jó színészt, a kis Jávör Jenő személyében, aki nagyon diszkrétül játszik s ha még több elevenséggel, bátorsággal fog alakítani, az elsőrangú színészek közé küzdheti fel magát. Sugár Gyula pompá-

san énekelt s jól játszott és végtelenül sajnálnók, ha színpadunkon ezen szezonban utoljára lépett volna fel. Behívták ugyanis a katonákhoz. Borbély Sándor a gazda szerepében, sok derűt, kacajt keltve a közönségben, ismételtelen jeleskedett.

A gyönyörű áriájú „Bőregér“ című operettben Kerényi Adélnak nyújtjuk az elismerés palmaágát. Jollehet hangja kissé fátyolozott volt, a magasabb regiszterekben azonban itt-ott mégis brilliozott. Nagy, nehéz szerepbe mindvégig kedves játékaival s még kedvesebb csengő szép hangjával meleg életet tudott önteni. Remete Géza csak a harmadik felvonásban tudott kellőképpen érvényesülni; a bírói kihallgatás alkalmával pedig már remekelt, valóságos Moliere-féle alakításával. Borbély Sándor szintén ebben a felvonásban jeleskedett, de Endrődi Zoltán is, aki Frosch szerepében oly kiválót nyújtott, hogy alakítása sokáig feledhetetlen lesz. Ilyet még nem produkált.

A bájos Rosalinda Hegyi Lili személyében valóságos testet öltött. Budai Ilonka kicsiny szerepében is kedves volt. A többiek szintén hozzájárultak ahhoz, hogy ezen játék is a jó előadások közé soroztassék.

Közöljük végül a színházba látogató közönséggel, hogy szerdán és csütörtökön nem lesz előadás. A fáradhatatlan igazgatóné ugyanis férje helyett, — aki most a hazának tesz szolgálatot, vagyis akit nem régen katonai szolgálatra hívtak, be — Budapesten jár, hogy ottan társulata részére még színészeket toborozzon. A zenekarnak kiegészítése végett Csányi, a tehetséges karnagy Bécsben fáradozik, hogy zenekarát kompletté tegye, hogy városunkban senkinek semmi iránt se lehessen panasza. A szereplők addig idehaza próbákkal töltik idejüket s nagyban készülnek a Szibill előadására. Kivánjuk, hogy a szegény színészek fáradozása sikerrel járjon.

—öi.

40% gáz-megtakarítás!

Egy igen könnyen kezelhető, új, szab. készülékkel a legszebb fény és 40% gázmegtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invertégőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

Darabja szereléssel 3 kor.
25 drb. lángnál 10% engedmény.

Szállítja a „Berlini Világítási Részvénytárs.
Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

DRESDNER NÁNDOR
Budapest, VI. Eötvös-utca 25a szám.

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkeszi hivatalok, pénzintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifeküsznek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Háromházszer 3 (a városház mellett.)